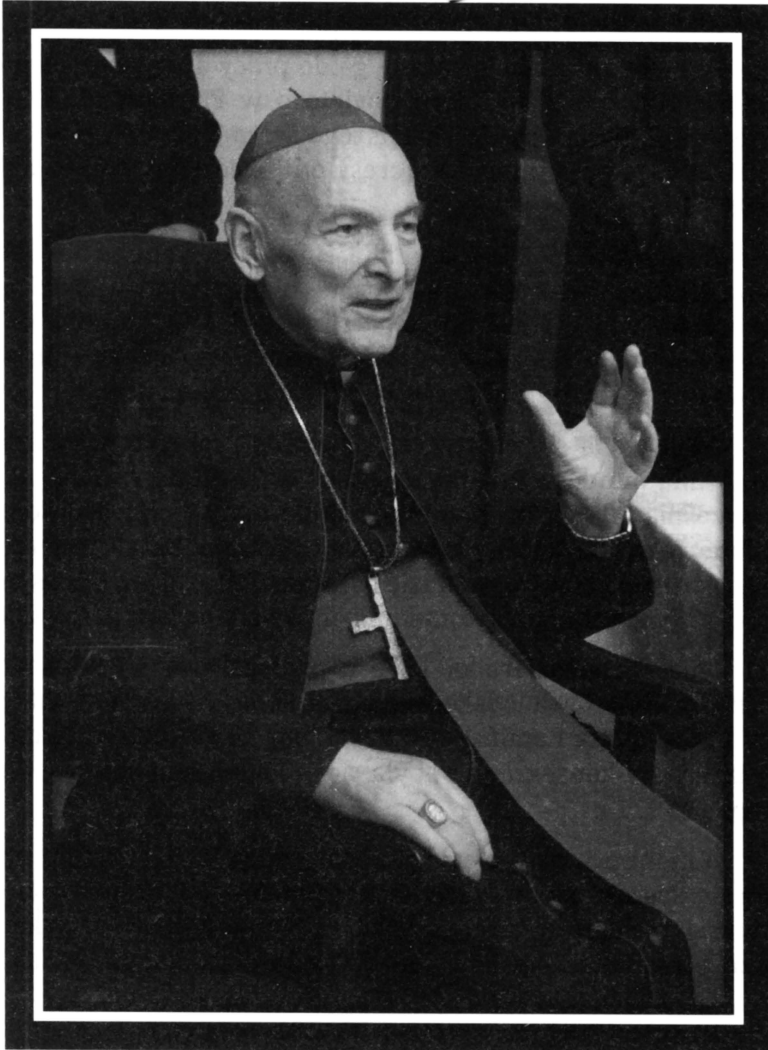

Ks. Zbigniew Jaworski

Ś.P.
Ks. abp dr Zygmunt Kamiński
METROPOLITA SZCZECIŃSKO-KAMIEŃSKI
(1933-2010)

Zygmunt Kamiński urodził się dnia 20 lutego 1933 r. w miejscowości Wzgórze, Parafii pw. Nawrócenia św. Pawła w Bełżycach, Diecezji Lubelskiej. Był najstarszy z trojga dzieci (+Stanisław, Teresa) Antoniego i Aleksandry z Rumińskich. W 1951 r. ukończył Liceum Biskupie w Lublinie i wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Lublinie. Święcenia prezbiteratu przyjął dnia 22 grudnia 1956 r. w katedrze lubelskiej z rąk bp. lubelskiego Piotra Kałwy.

Po święceniach skierowano go do pracy duszpasterskiej w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Piaskach (1957-1959), następnie do parafii pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Lublinie (1961-1963) i parafii pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Lublinie (1963-1966).

W latach 1959-1961, ks. Z. Kamiński odbył studia na Wydziale Prawa Kanonicznego KUL uwieńczone magisterium w 1965 r. oraz doktoratem w 1971 r. Promotorem pracy doktorskiej był ks. prof. Aleksy Petrani, a temat brzmiał: *Aplikacja Mszy św. za wiernych w ustawodawstwie przedkodeksowym Kościoła zachodniego*.

Zdobywana systematycznie wiedza i praktyka duszpasterska promowała młodego księdza do pracy w instytucji centralnej. Dnia 10 września 1966 r. ks. Kamiński podjął pracę w Kurii Biskupiej w Lublinie jako diecezjalny wizytator nauczania religii, referent ds. duszpasterstwa starszej młodzieży męskiej oraz sędzia prosynodalny; od 1975 r. został przewodniczącym Wydziału Duszpasterskiego.

Dnia 28 października 1975 r. papież Paweł VI mianował na prośbę bp. Bolesława Pylaka, biskupem pomocniczym w Lublinie, ks. kan. dr. Zygmunta Kamińskiego biskupem, ze stolicą tytularną Midica¹. Uroczysta konsekracja odbyła się w katedrze lubelskiej, dnia 30 listopada 1975 r.

Współpraca bp. Bolesława Pylaka z bp. Z. Kamińskim uzupełniała się, szczególnie w dziedzinie stosunków Kościół-państwo. Bp Z. Kamiński realizował ostrzejszy kurs w relacji do władzy komunistycznej, natomiast bp Bolesław Pylak łagodził konflikty i zabiegał

¹ *Bulla nominacyjna*, WDL 7-9 (1975), s. 36-37.

o pozwolenia na budowę nowych świątyń w dużych miastach i nowych osiedlach.

Dnia 10 stycznia 1984 r. papież Jan Paweł II mianował bp. Z. Kamińskiego na urząd biskupa koadiutora, bp. Bogdana Sikorskiego w Płocku². Bp płocki mianował nowego koadiutora wikariuszem generalnym i moderatorem kurii biskupiej oraz powierzył mu troskę o Wyższe i Niższe Seminarium Duchowne, Studium Soborowe dla Duchowieństwa oraz formację ascetyczno-duchową kapłanów. Dnia 20 lipca 1984 r. papież Jan Paweł II mianował bp. Z. Kamińskiego administratorem apostolskim *sede plena* diecezji płockiej. Po śmierci poprzednika, bp Z. Kamiński, dnia 4 lutego 1988 r. objął diecezję, jako biskup diecezjalny. Nowy bp płocki zachował dewizę biskupią: *Ut omnes unum sint*. Bp Z. Kamiński miał świadomość bogatego oraz wielowiekowego dziedzictwa wiary i kultury diecezji płockiej. Dlatego między innymi organizował Tygodnie Kultury Chrześcijańskiej, Kluby Inteligencji Katolickiej, Stowarzyszenia Rodzin Katolickich i Akcji Katolickiej. Powołał Kolegium Teologiczne, Instytut Wyższej Kultury Religijnej i Katolicki Uniwersytet Ludowy w Ciechanowie. Erygował Płocki Instytut Wydawniczy, reaktywował Caritas diecezji, uroczystie celebrował uroczystości Zygmuntofskie oraz ustanowił Order św. Zygmunta. Kierując się troską pastoralną, zabiegał o nowych biskupów. Zwołał XLII synod diecezjalny, który zakończył się dekretem promulgacyjnym, dnia 7 czerwca 1991 r. Największym wydarzeniem w diecezji za rządów bp. Z. Kamińskiego była wizyta apostolska papieża Jana Pawła II, w dniach 7-8 czerwca 1991 r. Szczególnym owocem papieskiej pielgrzymki było ożywienie kultu Bożego Miłosierdzia. Ołtarz papieski z obrazem Jezusa Miłosiernego przypominał, iż pierwsze objawienie s. Faustyna otrzymała w Płocku dnia 22 lutego 1931 r. Podczas posługi w Diecezji Płockiej bp Z. Kamiński angażował się w prace Konferencji Episkopatu Polski. W latach 1994-2006 był przewodniczącym Komisji (dzisiaj Rady) Prawnej KEP. Od 1998 r. był członkiem Rady Ekonomicznej KEP, Komisji KEP do spraw KUL i duszpasterstwa Ludzi Pracy. Od chwili powstania czyli 1998 r. był członkiem Komisji Konkordatowej oraz jednym

² *Bulla nominacyjna*, MPP 5 (1984), s. 172-173.

z założycieli dnia 7 lutego 1990 r. Stowarzyszenia Wspólnota Polska i wiceprezesem Krajowej Rady tego Stowarzyszenia. W dziesiątą rocznicę powstania stowarzyszenia został odznaczony złotym medalem „Za działalność na rzecz Polaków i Polonii”.

Dnia 1 maja 1999 r. bp płocki Z. Kamiński został mianowany przez papieża Jana Pawła II, arcybiskupem metropolitą Szczecińsko-Kamieńskim³. Uroczysty ingres do bazyliki katedralnej w Szczecinie odbył się w uroczystość Zesłania Ducha Świętego, dnia 23 maja 1999 r. Na ingres przybył nuncjusz apostolski w Polsce abp Józef Kowalczyk, liczni biskupi polscy oraz kardynał Georg Sterzinsky z sąsiadującej archidiecezji w Berlinie. Paliusz metropolity abp Z. Kamiński otrzymał w Rzymie, dnia 29 czerwca 1999 r., z rąk papieża Jana Pawła II. Posługa pastoralna nowego arcypasterza w rozległej prowincji kościelnej przypadła na przełom II i III tysiąclecia. Główne uroczystości z tej racji odbyły się w Szczecinie, w dniach 15-18 czerwca 2000 r. W programie uroczystości była ogólnopolska konferencja naukowa poświęcona problematyce państwa, społeczeństwa i Kościoła na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-2000. W czasie uroczystości sprawowano Mszę św. na placu przed katedrą pw. św. Jakuba, której przewodniczył abp Józef Kowalczyk, nuncjusz apostolski w Polsce, a homilię wygłosił bp prof. Tadeusz Pieronek, rektor PAT w Krakowie. Zakończenia obchodów Roku Jubileuszowego 2000 dokonał abp Z. Kamiński uroczystą Mszą św., sprawowaną w katedrze, dnia 6 stycznia 2001 r.

Nowy rządcą, w celu usprawnienia pracy instytucji centralnych, dekretem z dnia 27 września 2000 r. zmienił organizację kurii metropolitalnej, która od roku mieściła się w nowym budynku⁴. Powołał też organy kolegialne i fakultatywne, które nakazuje prawo. Dnia 9 października 2000 r. została powołana Rada Kapłańska i Kolegium Konsultorów, a dnia 20 października 2000 r. – Rada Duszpasterska oraz Rada do spraw Ekonomicznych; powołano też Radę

³ *Bulla nominacyjna*, „Prezbiterium” 5-6 (1999), s. 129-130.

⁴ *Dekret ustalający organizację Kurii Metropolitalnej Szczecińsko-Kamieńskiej*, „Prezbiterium” 9-10 (2000), s. 261-269.

Biskupią, w skład której weszli wikariusze generalni i wikariusze biskupi. Dla ocalenia dorobku religijnego i kulturowego, dnia 23 stycznia 2004 r. abp Z. Kamiński ustanowił Archidiecezjalne Archiwum⁵.

Kierując się troską o zbawienie dusz nowy metropolita zwołał synod archidiecezjalny⁶. W celu przedstawienia pełniejszego obrazu kondycji Kościoła nad Odrą i Bałtykiem, abp Z. Kamiński zlecił Instytutowi Statystycznemu Kościoła Katolickiego SAC w Warszawie zbadać religijność w archidiecezji, dając w ten sposób rzetelny materiał empiryczny do dyskusji synodalnych⁷.

Następnym wielkim dziełem abp. Z. Kamińskiego była troska o utworzenie wydziału teologicznego. Dnia 9 lipca 2001 r. rektor Uniwersytetu Szczecińskiego i arcybiskup metropolita, po wcześniejszej konsultacji z senatem, podpisali porozumienie w sprawie utworzenia wydziału. Dnia 24 kwietnia 2003 r. senat uniwersytetu wyraził jednomyślną zgodą na utworzenie wydziału, co z kolei utworzyło procedurę starań w Stolicy Apostolskiej. Dekret erygujący Wydział Teologiczny na Uniwersytecie Szczecińskim wydano dnia 9 sierpnia 2003 r., a uroczyste otwarcie działalności miało miejsce dnia 1 marca 2004 r. W czasie pierwszej inauguracji roku akademickiego 2004/2005, abp został uhonorowany Złotym Medalem USz oraz dnia 15 lutego 2005 r., Złotą Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego, nadaną przez Sejmik Województwa. Wielkim zaszczytem i radością dla już emerytowanego abp. Z. Kamińskiego było przyznanie mu doktoratu *honoris causa* Uniwersytetu Szczecińskiego w 25. roku od powstania Uniwersytetu.

⁵ Dekret powołujący Archidiecezjalne Archiwum w Szczecinie, „Prezbiterium” 1-2 (2004), s. 30-31.

⁶ Dekret zwołujący pierwszy Synod Archidiecezji Szczecińsko-Kamińskiej i ogłaszający jego otwarcie, „Prezbiterium” 9-10 (2004), s. 283-284.

⁷ Wnioski z badań umieszczono w książce pt. *Postawy społeczno-religijne mieszkańców archidiecezji szczecińsko-kamińskiej*, red. W. Zdaniewicz, S. Zaręba, Szczecin 2006.

Abp Z. Kamiński był bardzo wrażliwy na kształcenie młodego pokolenia w duchu chrześcijańskim. W tym celu powołał do istnienia, dnia 15 sierpnia 1999 r. Zespół Katolickich Szkół Ogólnokształcących oraz dnia 1 września 1999 r. Katolickie Gimnazjum w Szczecinie, a rok później Zespół Szkół Ogólnokształcących w Pobierowie. Jako dzieło społeczne Jubileuszu Roku 2000 poświęcił Młodzieżowy Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy w Trzęsaczu oraz powołał fundację na rzecz dzieci i młodzieży z terenów dotkniętych biedą.

Zasługą abp. jest wyświęcenie 87 prezbiterów, erygowanie kilku parafii, benedykcja i dedykacja świątyń, wybierzmowanie ok. 20 tysięcy osób i zwizytowanie ok. stu parafii, ustanawianie nadzwyczajnych szafarzy Komunii św. oraz ustanowienie Orderu św. Ottona, którym najpierw odznaczył, dnia 13 czerwca 2004 r. w Lipianach, abp. Bambergu Ludwika Schica.

Ważnym akcentem pobożności maryjnej abp. Z. Kamińskiego była koronacja obrazu Macierzyństwa NMP w Trzebiatowie, która odbyła się w 2006 r. w obecności nuncjusza abp. Józefa Kowalczyka. Koronacja obrazu w wielokulturowym i wielowyznaniowym Trzebiatowie wpisała się w troskę pasterską zawartą w zawołaniu biskupim: *ut omnes unum sint*. Na zakończenie koronacji abp zawierzył Kościół nad Odrą i Bałtykiem Matce Bożej.

Dnia 7 maja 2010 r. w bazylice katedralnej w Szczecinie odbył się pogrzeb śp. abp. Z. Kamińskiego. Mszy św. koncelebrowanej przewodniczył kard. Józef Glemp, prymas Polski senior, a homilię wygłosił bp toruński Andrzej Suski. W koncelebrze uczestniczył abp Henryk Muszyński, prymas Polski oraz 27 biskupów, ok. 250 prezbiterów i wielu wiernych, rodzina zmarłego, siostry zakonne, parlamentarzyści. Abp Z. Kamiński pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

R. I . P